

Vergaderjaar 2019–2020

35 345

Splitting van de gemeente Haaren

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 7 februari 2020

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt Verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
2.	Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies	2
3.	Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling	2
4.	Financiële aspecten	3

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel met betrekking tot de splitsing van de gemeente Haaren. Het gaat hier om het opheffen en splitsen van de gemeente Haaren, waartoe het initiatief door de gemeente Haaren zelf is genomen. Ook de provincie is positief over deze splitsing. Het wetsvoorstel geeft de leden van de VVD-fractie geen aanleiding tot het stellen van vragen. Zij merken wel op dat de splitsing van een gemeente geen «reguliere» herindeling is en het niet vaak voorkomt dat een gemeente besluit zichzelf op te heffen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot splitsing van de gemeente Haaren. Deze leden hebben een aantal vragen over het voorliggende voorstel. De leden van de CDA-fractie constateren dat het herindelingsadvies dat ten grondslag ligt aan het voorliggende wetsvoorstel en de zienswijze van de provincie ter inzage gelegd zijn gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer. Wat is de reden hiervoor? Waarom zijn deze stukken niet

als bijlagen bij de memorie van toelichting gevoegd, zodat ze ook te raadplegen zijn via www.officielebekendmakingen.nl?

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel dat beoogt de gemeente Haaren, gelegen in de provincie Noord-Brabant, op te heffen en te splitsen. De voornoemde leden zijn in principe voorstander van een proces van herindeling voor gemeenten waar er een gebrek is aan financiële stabiliteit en bestuurskracht of die langjarig en in hoge mate afhankelijk zijn van gemeenschappelijke regelingen. Vanzelfsprekend is daarbij draagvlak onder de bevolking van belang. De leden van de D66-fractie hebben naar aanleiding van de stukken nog verschillende vragen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben in dit stadium geen vragen aan de regering over de feitelijke splitsing van de gemeente Haaren. Wel hebben deze leden meer in algemene zin vragen over hoe kleinere gemeenten die met een herindeling i.v.m. een splitsing te maken krijgen, voldoende in staat zijn om alle (extra) taken die zij krijgen overgedragen in goede orde kunnen opvangen? Voor grotere gemeenten is het bij een herindeling vaak gemakkelijker om de gevolgen van een herindeling op te vangen. Voor kleinere gemeenten is dit vaak lastiger. Kan de regering aangeven hoe dit geborgd wordt en hoe het rijk en de provincie een kleinere gemeente daarbij ondersteunen?

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het voorstel tot splitsing van de gemeente Haaren. Zij hopen dat genoemd voorstel de inwoners van Haaren, maar ook de gemeenschappen in gemeenten Boxel, Oisterwijk, Tilburg en Vught ten goede zal komen. Zij volgen de ontwikkeling met interesse en hebben op dit moment geen nadere behoefte aan het stellen van vragen.

2. Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies

Dat de gemeente Haaren met haar inwoners tot de conclusie is gekomen dat bestuurlijke zelfstandigheid niet langer in het belang van de inwoners is en deze uitspreken, vinden de leden van de CDA-fractie getuigen van moed en een nuchtere kijk op de realiteit.

In 2014 is gebleken dat er geen draagvlak was voor een fusie van de gemeenten Haaren, Boxtel en Sint-Michielsgestel. In 2017 bleek dat een beperkte meerderheid van de inwoners van de gemeente Haaren zich uitsprak voor splitsing van de gemeente. De leden van de CDA-fractie vragen hoe groot het draagvlak in 2017 was voor splitsing van de gemeente per kern? Vervolgens is via gespreksrondes in de kernen gekomen tot het herindelingsontwerp. Hoe groot was het draagvlak per kern voor het aansluiten bij de naastgelegen gemeente, zoals beschreven in het wetsvoorstel?

Naast het draagvlak in de gemeente Haaren zelf is het draagvlak in de omliggende gemeenten van belang. Waarop is de conclusie gebaseerd dat er breed maatschappelijk draagvlak is voor de toevoeging van de kern Biezenmortel aan de gemeente Tilburg, ondanks dat slechts een minderheid van 42% van het burgerpanel positief heeft geoordeeld over deze toevoeging, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

3. Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling

De leden van de D66-fractie wijzen op het feit dat door de herindeling Haaren in twee veiligheidsregio's valt en de burgemeester te maken heeft met twee politieteams. Met het oog op de ondermijnende praktijken die plaatsvinden in deze regio van Noord-Brabant vraagt de D66-fractie zich af of de bestuurlijke weerbaarheid tot aan de herindeling voldoende geborgd

is. En wat zijn de gevolgen van de splitsing met betrekking tot de ondermijning in de regio? Denkt de regering dat de splitsing bevorderlijk is voor de strijd tegen ondermijning? Bevordert de splitsing uiteindelijk de bestuurlijke weerbaarheid in de regio?

4. Financiële aspecten

De leden van de D66-fractie vragen of het waar is dat de belastingdruk in één van de ontvangende gemeenten fors hoger ligt dan in de gemeente Haaren. Zo ja, worden hiervoor nog overgangsregelingen getroffen?

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

Adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx